

Voortgang project Bokashi d.d. 02-03-2023

In mei 2018 is Struunhoeve begonnen met het project Bokashi (fermenteren bermmaaisel) in vervolg op de ketenanalyse. De doelstelling is om in 5 jaar 5% CO₂ te verminderen van het groen afval in scope 3. Op basis van literatuuronderzoek wordt verwacht 0,15 ton CO₂ per ton groen afval te kunnen reduceren. In dit verslag leest u hoe dit project van Struunhoeve het vijfde jaar vergaan is.

Randvoorwaarden

Om het introduceren van de Bokashi methode tot een succes te maken is het van belang dat voldaan wordt aan de randvoorwaarden:

- beschikbaarheid van geschikte locaties vinden voor opslag;
- voldoende afnemers van het eindproduct;
- CO₂ reductie moet niet ongedaan gemaakt worden door bijkomende (transport) bewerkingen;
- Het gehele proces moet rendabel zijn.

Draagvlak

Voorgaande twee jaar zeiden we dat het een taaie opgave was om in 2022 de gemeente Amsterdam er toe te doen bewegen om een Bokashi-sleuf voor elkaar te krijgen. Toch is dit eindelijk gelukt.

Wij pachten een perceel van Gemeente Amsterdam om veen te vernatten voor lisdodde teelt. Op dit perceel hebben wij lisdodde kunnen maken.

Het opheffen van het aantal te fermenteren maaisel/slootvuil is voor 2022 gelukt.

Toepassing

Het product dat is ontstaan is over het land van een boer uitgereden. Over het resultaat van de Bokashi zijn wij tevreden. Het product heeft een minder sterke geur, waardoor het voor omliggende bewoners bijv. in plantsoenen beter is toe te passen.

We hebben een project op de planning staan voor de gemeente Amsterdam waar we Bokashi toe gaan passen als bodemverbeteraar.

De kosten die we tot heden hebben gemaakt voor het project Bokashi zijn € 21.848,-.

Hoeveel reductie bereikt?

In Scope 3 is de uitstoot afgenomen. Er is meer maaisel gefermenteerd tot Bokashi.

De doelstelling is om in 5 jaar (2022) 5% CO₂ te verminderen van het groen afval in scope 3.

Ten opzichte van 2017 is in 2022 65,4% CO₂ reductie bereikt. De doelstelling is ruimschoots behaald.

Knelpunt

Om nog meer CO₂ uitstoot van bermmaaisel in scope 3 te reduceren zijn wij gestart met het project koolstof maken uit bermgras (pyrolyse). Wij hebben hiervoor subsidies aangevraagd, maar deze zijn helaas afgewezen. Toch gaan we door met het project. We hebben 1 locatie om te testen en het project op gang te brengen. Daarnaast hebben we een tweede locatie die op den duur locatie 1 gaat vervangen. Het testen wordt gedaan samen met samenwerkingpartners. Het testen loopt nog niet voorspoedig. Op het moment dat de installatie werkt kan gestart worden met het bepalen/bereken van de CO₂ reductie.

2023

In 2023 willen we meer Bokashi produceren op de locatie Burkmeer. Verder willen we Bokashi verwerken tijdens uitvoering van ons ecologisch bestek.

Daarnaast gaan we verder met het koolstofproject (pyrolyse), testen, in productie nemen, het bepalen/bereken van de CO₂ reductie en evalueren of het een succesvol project kan worden en vooral veel kennis en ervaring opdoen.